

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЛЬФЕДЖІО

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Сольне інструментальне та вокальне виконавство	
Курс	1	
Семестр	1, 2	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	120 годин / 4 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Рудь Поліна Валентинівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства
	Посада	Старший викладач кафедри теорії музики
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/theory-of-music/Rud-2022-1.pdf polina.rud@num.kh.ua
Анотація	«Сольфеджіо» – одна з найважливіших дисциплін у практичній підготовці піаністів-виконавців, головним завданням якої є розвиток та удосконалення музичного слуху і музичної пам'яті. Тематика дисципліни охоплює всі напрямки роботи в курсі сольфеджіо, що сприятиме формуванню якісного, багатогранного музичного слуху у всіх його проявах і створення міцного підґрунтя для правильного інтонування будь-якого прикладу (від старовинної музики до атональних зразків). Значна роль у даному курсі відводиться співу одноголосних та багатоголосних прикладів у різних типах фактур із власним акомпанементом, що формує практичні навички, необхідні у професійній діяльності піаніста.	
Мета дисципліни	Розвиток музичного слуху як обов'язкового компонента творчих здібностей, при наявності якого вибудовується комплекс знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти та формуються спеціальні компетентності, необхідні у системі мистецької освіти	

	та для здійснення професійної діяльності.
Програмні результати навчання	<p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності	<p>СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.</p> <p>СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1.</i> Розвиток внутрішнього музичного слуху і пам'яті при записі одно-, дво-, триголосних диктантів.</p> <p><i>Тема 2.</i> Побудова та інтонування звукорядів ладів всіх видів.</p> <p><i>Тема 3.</i> Мелодика, інтерваліка та акордика діатонічних ладів. Характерні мелодико-гармонічні, інтервальні послідовності в діатонічних ладах.</p> <p><i>Тема 4.</i> Діатоніка і хроматика. Хроматичні інтервали.</p> <p><i>Тема 5.</i> Практичне засвоєння діатонічних і хроматичних інтервалів, акордів та ладів у слуховому аналізі та сольному, ансамблевому виконанні.</p> <p><i>Тема 6.</i> Альтерація акордів субдомінантової групи.</p> <p><i>Тема 7.</i> Альтерація акордів домінантової групи.</p> <p><i>Тема 8.</i> Акордово-гармонічні послідовності з альтерованими акордами.</p> <p><i>Тема 9.</i> Відхилення та модуляції.</p> <p><i>Тема 10.</i> Техніка модуляцій.</p> <p><i>Тема 11.</i> Модуляційний рух у диктантах та музичних прикладах для сольфеджування.</p> <p><i>Тема 12.</i> Метроритмічні труднощі при виконанні одноголосних прикладів.</p> <p><i>Тема 13.</i> Модальність у поліфонічних творах доби Відродження.</p> <p><i>Тема 14.</i> Спів багатоголосних зразків гармонічного, поліфонічного видів з музики бароко, класико-романтичної, ХХ</p>

	<p>ст. <i>Тема 15.</i> Створення дво-, триголосся на основі заданої мелодії в різних типах фактур. <i>Тема 16.</i> Сольфеджування прикладів атональної музики.</p>
Види занять	Практичні, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (пояснювання); практичний метод (практичні заняття – аудиторні); наочний метод (інтерактивна дошка, метод ілюстрацій); робота з навчально-методичною літературою; відео-метод у сполученні з новітніми цифровими технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота (спів заданих прикладів, секвенцій, модуляцій, інтервальних, акордових послідовностей, гра добраного акомпанементу, творчі завдання тощо)
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (має 60 балів): усне опитування, письмові роботи, робота на практичному занятті, написання контрольної роботи.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (має 40 балів): диференційований залік – 1 семестр, усний екзамен – 2 семестр. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
Особливості та політика дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Moodle, листування через e-mail, у чаті групи з дисципліни, посилання на google-диск тощо. На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп, здійснює обмін e-mail, надає електронні посилання на необхідні навчальні матеріали, google-диск тощо.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p>Афоніна, О.С., Баранова, В.О. (2013). <i>Сольфеджіо</i>. Нова Книга.</p> <p>Афоніна О.С., Баранова, В.О. (2013). <i>Сольфеджіо на основі джазової та естрадної музики</i>. Нова Книга.</p> <p>Беліченко, Н. (2016). <i>Завдання з сольфеджіо та гармонії : Слуховий та гармонічний аналіз. Ладові диктанти. Мелодії для гармонізації. Вправи на фортепіано</i>. Харків.</p>

	<p>Борисенко, М.Ю. (2015). <i>Сольфеджіо на матеріалі творів композиторів Нововіденської школи. Навчальна програма спецкурсу для студентів виконавсько-музикознавчого факультету вищих навчальних закладів культури і мистецтв III – IV рівнів акредитації зі спеціальності 6.020205 «Музичне мистецтво». «С. А. М.».</i></p> <p>Леонтович, М. (2019). <i>Хорові твори</i>. К. : Музична Україна.</p> <p>Мазур, І. І. (2012). <i>Інтонанційні вправи для розвитку творчих здібностей (від інтервалу до жанру)</i>. Астропринт.</p>
--	--

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Гармонія», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, 26 серпня 2024 року, протокол № 1.